

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä huhtikuuta 2004

N:o 252—255

SISÄLLYS

N:o		Sivu
252	Laki Libanonin kanssa tehdyn Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	677
253	Laki Algerian kanssa tehdyn Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	678
254	Valtioneuvoston asetus valtion talousarviosta annetun asetuksen muuttamisesta	679
255	Maa- ja metsätalousministeriön asetus maa- ja metsätalousministeriön työjärjestyksen muuttamisesta	691

N:o 252

Laki

Libanonin kanssa tehdyn Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Luxemburgissa 17 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Libanonin tasavallan välisen Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

HE 173/2003
UaVM 2/2004
EV 15/2004

N:o 253

L a k i

Algerian kanssa tehdyn Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Valenciassa 22 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Algerian demokraattisen kansantasavallan välisen Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

N:o 254

Valtioneuvoston asetus**valtion talousarviosta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiovarainministeriön esittelystä, *kumotaan* valtion talousarviosta 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1243/1992) 3 §:n 3 momentti, 5 §:n 4 momentti, 13 §:n 1 momentti, 26 §, 31 §:n 3 momentti, 41 §:n 3 momentti, 41 a §:n 1 momentti ja 57 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentti asetuksessa 1111/1998, 5 §:n 4 momentti asetuksessa 1054/2000, 26 § ja 31 §:n 3 momentti asetuksessa 263/2000 sekä 41 §:n 3 momentti, 41 a §:n 1 momentti ja 57 § asetuksessa 600/1997,

muutetaan 1 b, 8—11, 14, 23, 29, 30 ja 37—39 §, 41 §:n 2 momentti, 42 a §:n 1 momentti, 7 luvun otsikko, 55, 62—65 ja 66 h §, 67 § ja sen edellä oleva väliotsikko sekä 68 ja 69 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 b § asetuksessa 321/2003, 23 §, 41 §:n 2 momentti, 42 a §:n 1 momentti, 7 luvun otsikko, 55, 62, 64, 65 ja 66 h §, 67 §:n edellä oleva väliotsikko sekä 68 § mainitussa asetuksessa 600/1997, 29, 30 ja 37 § asetuksessa 718/2002, 63 ja 67 § mainituissa asetuksissa 600/1997 ja 1111/1998 sekä 69 a § mainitussa asetuksessa 263/2000, sekä

lisätään asetukseen uusi 54 a, 65 a ja 65 b §, 66 f §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa asetuksessa 600/1997, uusi 2 momentti, asetukseen uusi 66 i § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä uusi 67 a, 67 b, 68 a, 68 b, 69 b ja 69 c § sekä mainitulla asetuksella 263/2000 kumotun 71 §:n tilalle uusi 71 § seuraavasti:

1 b §

Talousarvioehdotusten tulee sisältää ehdotukset talousarvioon otettaviksi määrärahoiksi ja tuloarvioiksi, määrärahojen käyttötarkoituksiksi ja muiksi eduskunnan kannanotoiksi tarkoitetuiksi talousarvion perusteluiksi sekä eduskunnalle annettavan talousarvioesityksen selvityssosiin otettaviksi perusteluiksi.

Talousarvioehdotusten tulee sisältää:

1) ehdotukset talousarvioesityksen selvityssosiin otettaviksi valtioneuvoston asettamiksi tavoitteiksi valtion toiminnan ja rahoituksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykselle asianomaisen ministeriön toimialalla;

2) ministeriön alustavat tulostavoitteet valtion toiminnan ja rahoituksen yhteiskunnal-

lisen vaikuttavuuden kehitykselle toimialallaan;

3) ministeriön alustavat tulostavoitteet hallinnonalan merkittävimpien virastojen ja laitojen toiminnallisen tuloksellisuuden tärkeimmille seikoille.

Toiminnallista tuloksellisuutta koskevat tavoitteet eritellään määrärahoja ja tuloarvioita ja muita talousarvion päätösosia koskevien ehdotusten perustelemiseksi 65 §:ssä tarkoitettuja toiminnallista tehokkuutta, tuotoksia ja laadunhallintaa sekä tarvittaessa henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittymistä koskeviin tavoitteisiin. Tulostavoitteet esitetään käyttämällä mahdollisuuksien mukaan tunnuslukuja, joita täydennetään tarpeen mukaan laadullisesti ilmaistuilla tavoitteilla.

Ehdotukset valtiontalouden kehyksiksi perusteluineen ja talousarvioehdotukset perusteluineen on laadittava valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asettamien määräaikojen ja muiden määräysten mukaisesti.

8 §

Toiminta- ja taloussuunnittelun tarkoituksena on:

- 1) tukea toiminnan ja talouden tuloksellisuutta;
- 2) antaa perusteita valtiontalouden kehysten ja valtion vuotuisen talousarvion laadinnalle;
- 3) antaa perusteita vaikuttamiselle ministeriöiden toimialoilla sekä virastojen ja laitosten johtamiselle ja ohjaukselle samoin kuin tulostavoitteiden asettamiselle.

9 §

Monivuotinen toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää valtionhallinnon toiminnan ja talouden suunnittelun lisäksi hallinnonalojen sekä virastojen ja laitosten toiminta- ja taloussuunnittelun.

Toiminta- ja taloussuunnittelussa otetaan huomioon tulevaisuutta koskevien tavoitteiden lisäksi toteutum tiedot ja tilinpäätökset sekä niitä koskevat analyysit samoin kuin määräajoin tehdyt vaikutusten ja tuloksellisuuden kehityksen arvioinnit.

Toiminta- ja taloussuunnittelun tuloksena virasto ja laitos laatii toiminta- ja taloussuunnitelmansa, jonka se toimittaa ministeriölle sen mukaan kuin ministeriö määrää.

Ministeriö laatii vuosittain hallinnonalojensa toiminta- ja taloussuunnitelman pitäen lähtökohtanaan toiminta- ja taloussuunnittelun suunnittelukautta koskevia valtioneuvoston hyväksymiä valtion taloutta ja toimintapolitiikkaa koskevia linjauksia ja ottaen huomioon 3 momentissa tarkoitettujen virastojen ja laitosten suunnitelmat. Ministeriö toimittaa hallinnonalojensa toiminta- ja taloussuunnitelman valtiovarainministeriölle.

10 §

Toiminta- ja taloussuunnitelmiin sisällytetään ehdotukset viraston tai laitoksen tärkeimmiksi toiminnallisiksi linjauksiksi ja monivuotisiksi tulostavoitteiksi.

Ministeriön hallinnonalan toiminta- ja ta-

loussuunnitelma sisältää suunnitelmat valtioneuvoston sekä ministeriön ja sen hallinnonalan toimintapolitiikkaa asianomaisella toimialalla koskeviksi linjauksiksi ja tärkeimmiksi tavoitteiksi tunnuslukuineen.

Toiminta- ja taloussuunnitelmat laaditaan valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön antamien määräysten mukaisesti.

11 §

Eduskunnan hyväksyttyä valtion talousarvion ministeriön tulee viipymättä vahvistaa talousarvion tilijaottelu.

Eduskunnan hyväksyttyä valtion talousarvion ministeriön tulee viipymättä vahvistaa tärkeimmät tavoitteet yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykselle ministeriön toimialalla sekä hallinnonalan ja sen merkittävimpien virastojen ja laitosten toiminnalliselle tuloksellisuudelle. Toiminnallista tuloksellisuutta koskevien tulostavoitteiden tulee sisältää eriteltyt tavoitteet 65 §:ssä tarkoitettulle toiminnalliselle tehokkuudelle sekä tuotoksille ja laadunhallinnalle samoin kuin tarvittaessa tavoitteet henkisten voimavarojen hallintaan sisältyville seikoille.

Tulostavoitteet esitetään käyttämällä mahdollisuuksien mukaan niitä kuvaavia tunnuslukuja, joita täydennetään tarpeen mukaan laadullisesti ilmaistuilla tavoitteilla.

Ministeriön vahvistamat tulostavoitteet virastolle ja laitokselle voivat sisältyä ministeriön ja viraston tai laitoksen yhdessä allekirjoittamaan tulostavoiteasiakirjaan.

14 §

Ministeriöiden 11 §:n 1 momentin mukaisesti vahvistamat talousarvion tilijaottelut sekä 11 §:n 2 momentin mukaiset tärkeimmät tulostavoitteet ja niihin tehdyt muutokset on toimitettava viipymättä tiedoksi valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Valtiokonttori julkaisee tilijaottelut. Vahvistetut tilijaottelut ja tulostavoitteet sekä toiminta- ja taloussuunnittelussa laaditut toiminta- ja taloussuunnitelmat sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetusta laista (621/1999), jäljempänä *julkisuuslaki*, muuta johdu.

23 §

Valtion talousarviotalous on kirjanpitovelvollinen talousyksikkö. Talousarviotalous jakautuu tilivirastoihin, jotka laativat valtion talousarviosta annetun lain 21 §:ssä tarkoitettua viraston ja laitoksen tilinpäätöksen siihen kuuluvine toimintakertomuksineen (*tiliviraston tilinpäätös*) ja vastaavat valtion maksuliikkeestä ja kirjanpidosta.

Valtion maksuliikkeestä ja kirjanpidosta vastaavat tilivirastojen lisäksi 25 §:n 1 momentissa ja 50 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myös maksupisteet. Valtion keskuskirjanpitoa hoitaa valtiokonttori.

29 §

Tiliviraston on avattava tulotilit ja menotilit viraston tai laitoksen nimiin taikka erityisestä syystä viranomaisen nimiin. Tilivirasto hyväksyy maksuliiketilien käyttäjät.

Maksuliiketilä saavat käyttää vain 69 b §:ssä tarkoitettussa taloussäännössä tai sen nojalla määrätty kaksi henkilöä yhdessä. Valtiokonttori voi kuitenkin erityisestä syystä antaa luvan siihen, että maksuliiketilä käyttää yksi henkilö yksin.

30 §

Valtion sekkitiliä pidetään Suomen Pankissa ja sitä hoitaa ja käyttää valtiokonttori.

Valtiokonttorin taloussäännössä tai sen nojalla tehtävään määrätty henkilöt tekevät otot valtion sekkitililtä.

37 §

Virastossa ja laitoksessa maksettavista palkoista, palkkioista ja eläkkeistä pidettävään palkkakirjanpitoon sovelletaan, mitä ennakoperintälaissa (1118/1996) ja ennakoperintäasetuksessa (1124/1996) säädetään kirjanpitovelvollisen suorituksen maksajan palkkakirjanpidosta.

Valtiokonttori antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä palkkakirjanpidosta ja palkkalaskennasta.

38 §

Tiliviraston on osana 69 §:ssä säädettyjä sisäisen valvonnan menettelyitä huolehdittava siitä, että viraston ja laitoksen toimialaan kuuluvat valtion tulot peritään asianmukaisesti ja oikeamääräisinä.

Laskelma, lasku tai muu asiakirja, johon meno perustuu, on tarkastettava. Tarkastuksessa on varmistuttava siitä, että asiakirjan sisältö on sekä asiallisesti että numerollisesti oikea.

Ennen menon maksamista on 69 b §:ssä tarkoitettussa taloussäännössä tai sen nojalla tehtävään määrätyn henkilön hyväksyttävä meno. Hyväksyjän on osana 69 §:ssä säädettyjä sisäisen valvonnan menettelyitä varmistuttava siitä, että meno on laillisen menoperusteen tai laillisesti syntyneen päätöksen mukainen, sekä varmistettava määrärahan riittävyys. Hyväksyminen on päivättävä ja allekirjoitettava. Hyväksymismerkinnästä on käytävä lisäksi ilmi tilit, joille meno kirjataan.

39 §

Tiliviraston on osana 69 §:ssä säädettyjä sisäisen valvonnan menettelyitä varmistuttava, että ainoastaan asianmukaisesti hyväksytyt menot maksetaan sekä että menot maksetaan muutoin asianmukaisesti ja oikeamääräisesti.

Taloussäännössä on määrättävä menojen maksuunpanon menettelyistä tilivirastossa. Valtiokonttori antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä maksuunpanon menettelyistä.

41 §

Virastojen ja laitosten kirjanpito sekä keskuskirjanpito muodostuvat liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta sekä valtuuskirjanpidosta. Talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston kirjanpito on liikekirjanpitoa ja tarvittaessa valtuuskirjanpitoa.

42 a §

Kirjanpitoa on pidettävä kahdenkertaisen kirjanpidon periaatteita noudattaen, jollei jäljempänä säädetä toisin. Valtuuskirjanpidosta säädetään 54 a §:ssä.

54 a §

Virastojen ja laitosten tulee järjestää toimialoillaan valtion talousarviosta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettujen talousarvion käsittelyn yhteydessä myönnettujen valtuuksien sekä

muiden lakiin perustuvien valtuuksien seuranta (*valtuuskirjanpito*).

Valtuuskirjanpitoon merkitään talousarvion käsittelyn yhteydessä myönnettyt ja lakiin perustuvat valtuudet ja niiden käyttö. Valtuuskirjanpidon yhteydessä seurataan lisäksi valtuuden käytöstä aiheutuneita menoja sekä valtuuden käytöstä tulevana varainhoitovuosina aiheutuvia määrärahatarpeita.

Valtiokonttori antaa tarkempia määräyksiä valtuuskirjanpidon yksityiskohdista. Valtuuksista ja niiden käytöstä tulee ilmoittaa valtiokonttorille siten kuin se määrää.

7 luku

Tuloksellisuuden ja johdon laskentatoimi sekä muu seurantajärjestelmä

55 §

Viraston ja laitoksen on järjestettävä 41 §:ssä säädetyn kirjanpitonsa lisäksi toiminnan tuloksellisuuden seuranta (*tuloksellisuuden laskentatoimi*) siten, että ne tuottavat taloudellisella ja luotettavalla tavalla:

1) viraston ja laitoksen ulkoisessa ohjauksessa tarvittavat olennaiset tiedot; sekä

2) 63 ja 65 §:ssä säädettyt tilinpäätös- ja toimintakertomustiedot.

Tuloksellisuuden laskentatoimen ja muun seurantajärjestelmän järjestämisessä otetaan huomioon toiminnan jatkuvuus siten, että tärkeimpiä, tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa raportoitavia taloutta ja tuloksellisuutta koskevia tietoja voidaan verrata kuluvan vuoden lisäksi kahden aikaisemman vuoden tietoihin.

Viraston ja laitoksen on järjestettävä johdon laskentatoimi ja sen hyödyntäminen viraston ja laitoksen tuloksellisen johtamisen ja 69 §:ssä säädettyjen sisäisen valvonnan menettelyiden edellyttämällä tavalla.

62 §

Valtiovarainministeriö antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä valtion tilinpäätöksestä sekä tilivirastojen ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen tilinpäätöksistä ja niiden liitteistä samoin kuin tilinpäätösten laadinnasta.

Valtiokonttori antaa tarvittavat määräykset tilinpäätöstiöiden ja tilinpäätösten teknisestä

toimittamisesta valtiokonttorille sekä lisäksi tarvittavat ohjeet tilivirastojen tilinpäätöksistä sekä niiden liitteistä ja laadinnasta.

Valtiovarainministeriö voi yksittäistapauksessa erityisestä syystä antaa luvan poiketa tilinpäätöstä koskevista tämän asetuksen säännöksistä.

63 §

Tilivirastona toimivan viraston ja laitoksen on laadittava kultakin varainhoitovuodelta tiliviraston tilinpäätös, joka sisältää:

1) toiminnallista tuloksellisuutta ja sen kehitystä sekä vaikutuksia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen kuvaavan toimintakertomuksen;

2) talousarvion toteutumista kuvaavan talousarvion toteutumalaskelman;

3) tuottoja ja kuluja kuvaavan tuotto- ja kululaskelman;

4) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

5) liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Tiliviraston 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettujen tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteiden tiedot on laadittava ja toimitettava päättyneeltä varainhoitovuodelta valtiokonttoriin sen määräämänä aikana. Tilinpäätös on laadittava ja hyväksyttävä viimeistään varainhoitovuotta seuraavan maaliskuun 15 päivänä.

Tilinpäätöksen hyväksyy ja allekirjoittaa tilivirastona toimivan viraston tai laitoksen päällikkö. Jos virastolla tai laitoksella on hallitus tai muu vastaava monijäseninen toimielin ylintä johtoa ja päätöksentekoa varten, tämä hyväksyy ja allekirjoittaa päällikön lisäksi tilinpäätöksen. Ministeriön tilinpäätöksen hyväksyy ja allekirjoittaa ministeriön päällikkönä toimiva ministeri ministeriön kansliapäällikön tehtäviä hoitavan esittelystä. Jos ministeriön toimialan asioita käsittelemään on määrätty myös muu ministeri, hän hyväksyy ja allekirjoittaa tilinpäätöksen oman tehtäväalansa osalta.

Tiliviraston on viipymättä tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen lähetettävä tilinpäätös ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Tilinpäätös sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei julkisuuslaista tilinpäätöksen joidenkin osien osalta muuta johdu.

64 §

Tiliviraston talousarvion toteutumalaskelmassa on esitettävä talousarvion tilijaottelun tarkkuudella:

1) tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirryneistä ja seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyistä määrärahoista; sekä

2) tiedot talousarviossa myönnettyistä valtuuksista ja niiden käytöstä, käytöstä aiheutuneista menoista varainhoitovuonna ja käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista myöhempinä varainhoituvuosina.

Talousarvion toteutumalaskelma, tuotto- ja kululaskelma ja tase laaditaan valtiovarainministeriön määräämien kaavojen ja muiden valtiovarainministeriön määräysten mukaan.

Tilinpäätöslaskelmia varmentamaan laaditaan tase-erittelyt.

65 §

Tiliviraston tilinpäätökseen kuuluvan toimintakertomuksen tulee sisältää:

1) johdon katsaus toimintaan ja etenkin siinä tapahtuneisiin tärkeimpiin muutoksiin sekä johdon arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä varainhoitovuoden aikana (*johdon katsaus*);

2) toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta, maksullisen toiminnan tulosta ja kannattavuutta ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuutta sekä niiden kehitystä koskevat tärkeimmät tiedot (*toiminnallisen tehokkuuden tiedot*);

3) suoritteiden määrää ja aikaansaatuja julkishyödykkeitä koskevat tärkeimmät tiedot sekä palvelukykyä, suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatua ja niiden kehitystä koskevat tärkeimmät tiedot samoin kuin selvitys toiminnan vaikutuksista yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen (*tuotos- ja laadunhallinnan tiedot*);

4) tärkeimmät tiedot henkilöstömäärästä, henkilöstön rakenteesta eri tehtäväryhmissä, henkilöstökuluista ja niiden rakenteesta ja työhyvinvoinnista sekä niiden kehityksestä samoin kuin osaamisen ja muun aineettoman pääoman kehityksestä sekä toimintojen ja palveluiden uusiutumisen (*henkisten voimavarojen hallinnan tiedot*);

5) tärkeimmät tiedot tiliviraston valtionapujen sekä muiden valtiontukien ja vastaa-

vien siirtomenojen sekä tiliviraston toimeenpanemien sijoitusmenojen vaikuttavuudesta (*siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuustiedot*);

6) tilinpäätöslaskelmien analyysi, jossa selvitetään tilinpäätöslaskelmista ilmeneviä seikkoja talouden kehityksestä ja rakenteesta sekä talouden ja tuloksellisuuden välisiä yhteyksiä (*tilinpäätösanalyysi*);

7) arviointi sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävytydestä sekä sen perusteella laadittu lausuma sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehittämistarpeista (*sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma*);

8) tärkeimmät tiedot toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arvioinnista, jos varainhoitovuoden aikana on tilivirastoon kuuluvasta toiminnasta tehty laajempi vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointi (*arviointien tulokset*);

9) yhteenveto havaituista valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin liittyvistä väärinkäytöksistä ja rikoksista sekä esitutunnista ja oikeudenkäynneistä samoin kuin muista väärinkäytösten ja rikosten vuoksi käynnistetyistä menettelyistä (*virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot*) sekä valtionapuviranomaisena tai muuna valtion rahoitusta myöntävänä viranomaisena toimivassa virastossa ja laitoksessa lisäksi yhteenveto valtiontukien tai rahoituksen varojen takaisinperinnöistä (*takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot*).

Edellä 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettua toiminnallista tuloksellisuutta koskevat tiedot esitetään mahdollisuuksien mukaan käyttämällä asianmukaisia tunnuslukuja, joita täydennetään tarpeen mukaan laadullisilla selvityksillä. Tuloksellisuutta koskevien tietojen tulee sisältää vertailut 11 §:n mukaisesti vahvistettuihin tulostavoitteisiin sekä selvitykset poikkeamista ja niiden olennaisimmista syistä.

65 a §

Jos ministeriö on 11 §:ssä säädetyllä tavalla vahvistanut tulostavoitteet virastolle tai laitokselle, joka ei toimi tilivirastona, viraston tai laitoksen on laadittava omasta toiminnastaan toimintakertomus ministeriön määrää-

mänä aikana. Toimintakertomus on kuitenkin laadittava viimeistään varainhoitovuotta seuraavan maaliskuun 15 päivänä. Viraston ja laitoksen toimintakertomuksessa on annettava pääasialliset tiedot 65 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetuista toiminnallista tuloksellisuutta koskevista seikoista sekä 7 kohdassa tarkoitettu sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma. Toimintakertomuksen hyväksyy ja allekirjoittaa viraston tai laitoksen päällikkö. Jos virastolla tai laitoksella on hallitus tai muu vastaava monijäseninen toimielin ylintä johtoa ja päätöksentekoa varten, tämä hyväksyy ja allekirjoittaa päällikön lisäksi toimintakertomuksen. Toimintakertomus laaditaan ja sen tiedot toimitetaan muutoin ministeriön määräämällä tavalla. Asianomainen ministeriö antaa tarvittaessa myös tarkempia ohjeita tässä pykälässä tarkoitettusta toimintakertomuksesta.

Toimintakertomus on sen tultua hyväksytyksi lähetettävä viipymättä ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Toimintakertomus ja sen sisältämät tuloksellisuustiedot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei julkisuuslaista toimintakertomuksen joidenkin osien osalta muuta johdu.

65 b §

Jollei laista muuta johdu, talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston tilinpäätös sisältää:

1) toiminnallista tuloksellisuutta ja sen kehitystä sekä vaikutuksia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehitykseen kuvaavan toimintakertomuksen;

2) tuottoja ja kuluja kuvaavan tuotto- ja kululaskelman;

3) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

4) rahavirtoja kuvaavan rahoituslaskelman;

5) liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*), joihin kuuluu rahaston varojen käyttösuunnitelman tai rahastolle vahvistetun talousarvion toteutumaa koskevat tiedot.

Muutoin talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston tilinpäätökseen sovelletaan, mitä tässä asetuksessa säädetään tiliviraston tilinpäätöksestä.

66 f §

Jos laajuudeltaan merkittävän ja eri vaiheista koostuvan suoritteen luovutuksesta kertyvästä tulosta on valtion talousarviossa 5 b §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla kohdennettu varainhoitovuoden tuloksi luovutuksen vaihetta tai suoritteen valmistusastetta vastaava osa, suoritteen luovutus tulee kirjata liikekirjanpidossa tuotoksi luovutuksen vaiheen tai valmistusasteen perusteella. Tiliviraston tulee noudattaa samaa perustetta kaikkien tässä momentissa tarkoitettujen tulojen kirjaamisessa tuotoiksi.

66 h §

Tiliviraston tilinpäätöksen liitteenä on esitettävä:

1) tiedot tilinpäätöksen laatimisessa noudatetuista periaatteista, arvostusperiaatteista ja perusteesta, jonka mukaista kurssia on käytetty muutettaessa viraston ja laitoksen ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi sekä tilinpäätöksen vertailtavuuteen edellisen vuoden tilinpäätökseen vaikuttavista seikoista;

2) talousarvion toteutumalaskelmaa täydentävä laskelma nettobudjetoiduista tuloarvioista ja määrärahoista;

3) tiedot arviomäärärahojen ylityksistä;

4) tiedot peruutetuista siirretyistä määrärahoista;

5) henkilöstökulujen erittely, joka sisältää selvityksen viraston ja laitoksen henkilöstökulujen jakautumisesta palkkoihin ja palkkioihin ja tulosperusteisiin eriin, johdon palkkoista ja palkkioista, luontoisetujen yhteenlasketusta arvosta, lomapalkkavelasta, eläkekuluista ja muista henkilöstösivukuluista;

6) selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista;

7) selvitys kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistoista tase-erien mukaan eriteltyinä;

8) erittely rahoitustuotoista ja -kuluista;

9) erittely viraston ja laitoksen valtion talousarviotaloudesta myöntämistä, varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista lainoista;

10) selvitys viraston ja laitoksen hallinnassa olevista erilajisista osakkeista ja osuuksista sekä muista osakkeisiin rinnastettavista arvo-

papereista samoin kuin viraston ja laitoksen tekemistä oman pääoman ehtoista sijoituksista;

11) selvitys taseen rahoituseristä sekä viraston ja laitoksen hoidossa olevasta valtion talousarvionalouden velasta ja sen muutoksista;

12) erittely viraston ja laitoksen myöntämistä, varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista valtioneuvoksista, valtioneuvoksuista ja muista valtion vastuista;

13) erittely tiliviraston taseeseen sisällyvistä rahastoiduista varoista;

14) erittely tiliviraston taseeseen sisällyttämistä, viraston ja laitoksen hallinnoimista rahastoiduista varoista, säätiöistä ja yhdistyksistä;

15) valtiovarainministeriön määräämät selvitykset;

16) muut oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarpeelliset täydentävät tiedot.

Ministeriön tilinpäätöskannanotto

66 i §

Ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtioneuvoksen tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aiheita. Kannanoton valmistelua varten ministeriön asiana on laatia ja hankkia tarvittavat selvitykset ja arvioinnit.

Tilinpäätöskannanotossa ministeriön on lausuttava:

1) arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä 11 §:n mukaisesti asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta;

2) ovatko käytetyt tuloksellisuuden raportoinnin perusteet ohjauksen ja tulosvastuun kannalta asianmukaisia sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista;

3) mihin toimenpiteisiin tilivirastossa tai rahastossa sekä tilivirastoon mahdollisesti kuuluvissa virastoissa ja laitoksissa on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi;

4) mihin toimenpiteisiin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi.

Jos ministeriö on 11 §:n mukaisesti asettanut tulostavoitteet virastolle ja laitokselle, joka ei ole tilivirasto, ministeriön on annettava perusteltu kannanotto toimenpiteistä, joihin viraston tai laitoksen toimintakertomus ja sen taloutta ja toimintaa koskevat valtioneuvoksen tarkastusviraston tilintarkastuskertomukset antavat aiheita. Toimintakertomuksen johdosta annettavaa kannanottoa koskee soveltuvin osin, mitä 1 momentissa säädetään tilinpäätöskannanotosta.

Ministeriön on lähetettävä kannanottonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle sekä valtiontilintarkastajille, valtioneuvoksen tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Valtion tilinpäätös ja tilinpäätöskertomuksen valmistelu

67 §

Valtion talousarvion toteutumalaskelma laaditaan valtion talousarviokirjanpidon pääkirjan ja valtuuskirjanpidon tietojen perusteella. Toteutumalaskelma sisältää talousarviotuloja ja -menoja koskevat tiedot osaston ja pääluokan sekä osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella sekä vastaavilla tarkkuuksilla esitettävän tuloarviotilien ja määrärahatilien toteutuman ja valtion talousarvion välisen vertailun. Toteutumalaskelmassa esitetään tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirtyneistä siirtomäärärahoista ja seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyistä siirtomäärärahoista. Toteutumalaskelman yhteydessä esitetään pääluokan sekä pääluokan ja momentin tarkkuudella tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä varainhoitovuonna, käytöstä aiheutuneista menoista varainhoitovuonna ja käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista myöhemminä varainhoitovuosina.

Jos valtion talousarviosta annetun lain 3 b §:n 1 momentissa tarkoitettua ylijäämää vastaavaa määrää on otettu talousarvion katteeksi, määrä esitetään valtion talousarvion toteutumalaskelmassa erillisenä eränä talous-

arviotulojen yhteydessä. Jos talousarvioon on otettu määräraha mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun alijäämän kattamiseksi, määräraha esitetään toteutumalaskelmassa erillisenä eränä talousarviomenojen yhteydessä. Toteutumalaskelmassa esitetään lisäksi osaston ja pääluokan sekä osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella esitettyjen tuloarviotilien ja määrärahatilien sekä talousarvion vertailun jälkeen mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetun varainhoitovuoden lopun kumulatiivisen ylijäämän tai alijäämän määrä edellisen varainhoitovuoden ja kuluvan varainhoitovuoden lopussa.

Valtion tuotto- ja kululaskelma sekä valtion tase ja rahoituslaskelma laaditaan tilivirastojen tilitietoihin perustuvan valtion liikekirjanpidon pääkirjan perusteella valtiovarainministeriön vahvistamien tuotto- ja kululaskelman, taseen ja rahoituslaskelman kaavojen mukaan. Virastojen ja laitosten välisten tuottojen ja kulujen sekä keskinäisten saamisten ja velkojen vaikutukset eliminoidaan ottaen huomioon asian olennaisuus. Valtiovarainministeriö antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä.

67 a §

Valtion tilinpäätöksen liitteenä on esitettävä:

1) tiedot tilinpäätöksen laatimisessa noudatetuista periaatteista, arvostusperiaatteista ja perusteesta, jonka mukaista kurssia on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi, sekä selvitys tilinpäätöksen vertailtavuuteen edellisen vuoden tilinpäätökseen vaikuttavista seikoista;

2) tiedot talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyistä muutoksista;

3) tiedot talousarvion arviomäärärahojen ylityksistä;

4) tiedot varainhoitovuonna peruutetuista siirretyistä määrärahoista;

5) erittely valtion rahoitustuotoista ja -kuluista;

6) selvitys valtion talousarviotaloudesta antamista lainoista;

7) selvitys valtion käyttö- ja rahoitusomaisuuteen kuuluvista osakkeista ja -osuuksista sekä valtion tekemistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista;

8) selvitys valtion talousarviotalouden velan muutoksista;

9) selvitys valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakaumasta ja duraatiosta;

10) erittely valtion taseen rahoituseristä;

11) selvitys valtion talousarviotalouden kassanpitarpeesta ja likvideistä varoista;

12) selvitys varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista valtion takauksista, valtiontakuisista ja muista valtion vastuusitoumuksista;

13) muut oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat täydentävät tiedot.

67 b §

Valtiokonttori laatii ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi liitteineen ja antaa sen allekirjoitettuna varainhoitovuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä valtion tilinpäätöskertomuksen laadintaa varten valtiovarainministeriölle. Valtiokonttori laatii lisäksi valtiovarainministeriölle sen pyytämät valtion tilinpäätöskertomuksen valmistelussa tarvittavat selvitykset.

Valtiokonttorin ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi tulee sisältää valtiokonttorin johdon antaman arviointi- ja vahvistuslausuma 69 §:ssä tarkoitetun sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä valtion keskuskirjanpidossa ja valtion tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteiden kokoamisessa sekä niihin liittyvissä menettelyissä.

Valtiokonttori laatii ministeriölle valtion tilinpäätöskertomukseen otettavaa ministeriön toimialan tuloksellisuuden kuvausta koskevan ehdotuksen laadintaa varten tarvittavat, valtion tilinpäätökseen ja keskuskirjanpitoon perustuvat laskelmat ja selvitykset valtiovarainministeriön tarkemmin määräämällä tavalla.

68 §

Valtion tilinpäätöksen ja niiden liitteiden laatimista varten tiliviraston ja talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston on toimitettava valtiokonttorille sen määräämään ajankohtaan mennessä tiliviraston tai rahaston kirjanpitoon ja tilinpäätökseen perustuvat, valtiokonttorin määräämät selvitykset.

68 a §

Valtion tilinpäätöskertomuksen valmiste-

lua varten ministeriön on annettava viimeistään varainhoitovuotta seuraavan huhtikuun 15 päivänä valtiovarainministeriölle ehdotuksensa valtion talousarviosta annetun lain 18 §:ssä säädetyllä tavalla oikeat ja riittävät tiedot antavaksi toimialansa toiminnan tuloksellisuuden kuvaukseksi. Ministeriön on annettava ehdotuksessa toimialansa tuloksellisuuden kuvaukseksi käänös toiselle kansalliskielelle viimeistään varainhoitovuotta seuraavan huhtikuun 22 päivänä.

Ministeriön on annettava viimeistään varainhoitovuotta seuraavan huhtikuun 30 päivänä valtiovarainministeriölle hallinnonalan liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen vahvistetut tilinpäätökset sekä muut valtion tilinpäätöskertomuksen laadinnan edellyttämät ehdotuksensa tilinpäätöskertomukseen otettaviksi selvityksiksi, samoin kuin niiden käänökset toiselle kansalliskielelle.

Ministeriön on annettava valtiovarainministeriölle valtion tilinpäätöskertomuksen laadinnan edellyttämiä tietoja ja selvityksiä.

68 b §

Ministeriön toimialan toiminnan tuloksellisuuden kuvauksen tulee sisältää:

1) katsaus ministeriön toimialan toimintaan ja siinä tapahtuneisiin tärkeimpiin muutoksiin sekä arvio yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehityksestä ja ministeriön hallinnonalan toiminnallisesta tuloksellisuudesta varainhoitovuoden aikana;

2) katsaus toimialan toimintaympäristön merkittävimmistä muutoksista ja riskeistä sekä arvio niiden merkityksestä valtion toiminnan ja rahoituksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden sekä ministeriön hallinnonalan toiminnallisen tuloksellisuuden kehitykselle samoin kuin hallinnonalan riskienhallinnan järjestämiselle;

3) tärkeimmät tiedot valtion toiminnan ja rahoituksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehityksestä ja toimenpiteiden kustannustehokkuudesta ministeriön toimialalla;

4) tärkeimmät tiedot ja arviot ministeriön hallinnonalalla myönnettyjen siirtomenojen vaikuttavuudesta sekä niillä rahoitetun toiminnan toiminnallisesta tuloksellisuudesta;

5) tärkeimmät tiedot ja arviot ministeriön hallinnonalalla käytettyjen sijoitusmenojen

vaikuttavuudesta, taloudellisuudesta ja kannattavuudesta;

6) tärkeimmät yhteenvedotiedot hallinnonalan sekä sen virastojen ja laitosten 65 §:ssä tarkoitettujen toiminnallisen tehokkuuden, suoritteiden ja laadunhallinnan sekä henkisten voimavarojen hallinnan kehityksestä;

7) tärkeimmät yhteenvedotiedot ja arviot ministeriön hallinnonalalla toimivien valtion liikelaitosten ja rahastojen talouden ja toiminnan tuloksellisuuden kehityksestä;

8) katsaus ministeriön toimialan valtionyhtiöiden kehitykseen ja omistajapolitiikkaan sekä tärkeimmät tiedot valtion muun liiketoiminnan kehityksestä;

9) analyysi valtion tilinpäätöksestä ja ministeriön hallinnonalan virastojen ja laitosten sekä valtion liikelaitosten ja rahastojen tilinpäätöksistä ilmenevistä, hallinnonalan taloutta ja talouden rakennetta ja kehitystä koskevista olennaisimmista seikoista sekä talouden ja tuloksellisuuden kehityksen välisistä yhteyksistä;

10) tärkeimmät tiedot ja tulokset valtion toiminnan ja rahoituksen määrävuosittaisista vaikutusten arvioinneista toimialalla, jos varainhoitovuoden aikana on tehty laajempi vaikutusten arviointi.

Edellä 1 momentin 3—7 kohdassa tarkoitettujen tuloksellisuustiedot sekä soveltuvin osin muut 1 momentissa tarkoitettujen tietojen esitetään mahdollisuuksien mukaan käyttämällä asianmukaisia tunnuslukuja, joita täydennetään tarvittavilla laadullisilla selvityksillä. Tuloksellisuutta koskevien tietojen tulee sisältää myös vertailut talousarvioesityksen perusteissa esitettyihin alustaviin tulostavoitteisiin sekä vahvistettuihin tulostavoitteisiin.

Valtioneuvosto ja valtiovarainministeriö voivat antaa tarkempia määräyksiä toimialan tuloksellisuuden kuvauksen sekä tilinpäätöskertomukseen otettavien muiden selvitysten laadinnasta.

69 a §

Sisäisen valvonnan menettelyissä on otettava huomioon Euroopan yhteisön oikeudesta aiheutuvat viraston ja laitoksen toimintaan kohdistuvat vaikutukset. Lisäksi on otettava huomioon sisäistä valvontaa koskevat yleiset standardit ja suositukset.

69 b §

Tilivirastolla tulee olla taloussääntö, jonka tilivirastona toimiva virasto tai laitos vahvistaa. Useamman viraston ja laitoksen kokonaisuudesta muodostetun tiliviraston taloussääntöön hyväksyy tilivirastona toimiva virasto tai laitos kuultuaan samaan tilivirastoon kuuluvia muita virastoja ja laitoksia.

Taloussäännössä on annettava tarkemmat määräykset:

1) toiminta- ja taloussuunnittelun järjestämisestä, talousarvioehdotusten ja tulostavoite-ehdotusten laadinnasta ja hyväksymisestä sekä talousarvion ja vahvistettujen tulostavoitteiden toimeenpanosta sekä viraston tai laitoksen sisäisten taloutta ja toimintaa koskevien suunnitelmien, budjettien ja tulostavoitteiden laadinnasta ja hyväksymisestä;

2) taloushallinnon organisaatiosta ja tehtävistä, menettelyistä ja vastuista taloushallinnon tehtävissä sekä muista olennaisesti sisäiseen valvontaan ja siihen kuuluvaan riskienhallintaan vaikuttavista seikoista;

3) jos tilivirastoon kuuluu useita sellaisia virastoja ja laitoksia, joiden erillinen hallinto ja tehtävät perustuvat lakiin tai asetukseen, tilivirastona toimivan viraston tai laitoksen ja sen johdon toimivaltuuksista taloushallinto-tehtävissä;

4) tiliviraston maksuliiketilien käyttäjistä ja käytön menettelyistä, tulojen hyväksymisestä ja kantamisen varmistamisesta ja tulojen kantamisen menettelyistä, menoon sitoutumisesta, menojen hyväksyjistä ja hyväksymisen menettelyistä sekä hyväksytyjen menojen maksuunpanosta;

5) kirjanpidon järjestämisestä;

6) tuloksellisuuden ja johdon laskentatoimen sekä muun seurantajärjestelmän järjestämisestä;

7) tiliviraston taloushallinnon ja siihen liittyvien järjestelmien tietoturvallisuudesta;

8) menettelystä luovutettaessa omaisuutta tiliviraston hallinnasta;

9) menettelystä havaittaessa virheitä tai väärinkäytöksiä taloudenhoidossa;

10) tilinpäätöksen ja siihen kuuluvan toimintakertomuksen valmistelusta.

Taloussäännössä voidaan lisäksi antaa muita tilivirastona toimivan viraston tai laitoksen taikka tilivirastoon kuuluvien virastojen ja laitosten toimintaan liittyviä määräyksiä. Ta-

loussäännössä voidaan määrätä, että joistakin tämän asetuksen mukaan taloussääntöön kuuluvista hallinnon sisäistä toimintaa koskevista asioista annetaan taloussääntöön sijasta määräyksiä viraston ja laitoksen päättämässä muussa ohjesäännössä.

Taloussääntö on laadittava siten, että siinä yhdessä tilivirastona toimivan viraston tai laitoksen taikka tilivirastoon kuuluvien virastojen ja laitosten hallinnosta annettujen säästöjen ja niiden nojalla annettujen työjärjestysten kanssa annetaan asianmukaiset ja riittävät perusteet 69 ja 69 a §:ssä säädetyille sisäisen valvonnan menettelyille.

Valtiokonttori voi antaa määräyksiä tiliviraston taloussääntöön sisällöstä ja laitimisesta. Taloussääntö ja 2 momentissa tarkoitetut muut ohjesäännöt sekä niihin tehdyt muutokset on toimitettava tiedoksi ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille.

69 c §

Viraston ja laitoksen on tehtävä toisen viraston ja laitoksen pyynnöstä toimivaltaansa kuuluva taloudenhoidon valvontatoimi tai hallinnollinen tarkastus ja laadittava siitä tarvittavat asiakirjat, jos:

1) virasto tai laitos käyttää pyytävälle virastolle tai laitokselle edelleen välitettäväksi tai käytettäväksi osoitettua valtion rahoitusta tai pyytävän viraston tai laitoksen vastuulla lainsäädännön perusteella muutoin olevaa rahoitusta;

2) virasto tai laitos myöntää käyttöönsä osoitetuista valtion varoista tai muista sen vastuulla olevista varoista osarahoituksen hankkeeseen tai toimintaan, joka muutoin on valvonta- tai tarkastustoimenpidettä pyytävän viraston tai laitoksen vastuulla tai osaksi tai kokonaan rahoittamaa;

3) kyseessä on muu valvonta- tai tarkastustoimenpidettä pyytäneen ja pyynnön saaneen viraston tai laitoksen yhteinen hanke tai toiminta.

71 §

Valtiovarainministeriön yhteydessä on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunta.

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

1) seurata ja arvioida sisäisen valvonnan ja

sen osana olevan riskienhallinnan järjestämisen tilaa ja menettelyitä valtionhallinnossa, menetelmiä ja yleistä kehitystä sekä sisäisen valvonnan toimivuutta ja menettelyiden hyödyntämistä talouden ja toiminnan ohjauksessa ja johtamisessa;

2) tehdä aloitteita sisäisen valvonnan ja sen osana olevan riskienhallinnan kehittämiseksi;

3) sovittaa yhteen eri viranomaisten, virastojen ja laitosten menettelyitä sisäisessä valvonnassa ja taloudenhoidon hallinnollisessa valvonnassa sekä valmistella tässä tarvittavia toimenpiteitä;

4) seurata ja arvioida sisäisen tarkastuksen järjestämisen tilaa, toiminnan laatua ja tuloksellisuutta, hyödyntämistä johtamisessa ja ohjauksessa sekä sisäisen tarkastuksen menetelmiä ja yleistä kehitystä samoin kuin tehdä aloitteita sisäisen tarkastuksen ja sen hyödyntämisen kehittämiseksi;

5) järjestää eri virastojen ja laitosten sisäisen tarkastuksen yhteistyötä ja sovittaa tarpeen mukaan yhteen eri virastojen ja laitosten sisäisen tarkastuksen toimintaa ja tulosten hyödyntämistä;

6) seurata ja arvioida Euroopan unionin varojen valvontaa ja tarkastusta sekä niitä koskevaa raportointia Suomessa sekä sovittaa yhteen ja kehittää eri viranomaisten, virastojen ja laitosten toimenpiteitä ja menettelyitä siinä samoin kuin valmistella yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi tarpeellisia toimenpiteitä;

7) käsitellä alustavasti Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 143 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu Suomen vastaus Euroopan yhteisöjen komissiolle tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen;

8) seurata ja arvioida valtion virastojen ja laitosten toiminnassa tehtyjen tai valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin tai omaisuuteen kohdistuneiden väärinkäytösten ja rikosten tilannetta sekä sovittaa yhteen ja kehittää eri viranomaisten, virastojen ja laitosten toimintaa ja menettelyitä niissä sekä väärinkäytöksiä ja virheitä koskevaa raportointia;

9) käsitellä alustavasti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 280 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun selvitykseen Suomesta koottavat tiedot;

10) järjestää koulutusta ja yhteistyötä sekä koota yhteen ja levittää hyviä käytäntöjä samoin kuin valmistella ehdotuksia suosituksiksi ja antaa lausuntoja toimialansa asioissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunnassa on puheenjohtajana valtioneuvoston controller ja varapuheenjohtajana valtioneuvoston apulaiscontroller. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan sekä määrää sen jäsenet ja jäsenille henkilökohtaiset varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että neuvottelukunnassa on edustaja jokaisesta ministeriöstä sekä tarpeen mukaan edustajia neuvottelukunnan toimialan keskeisistä yhteistyötahoista samoin kuin finanssivaltion, julkisen talouden ja johtamisen sekä talouden valvonnan ja tarkastustoiminnan asiantuntijoita.

Neuvottelukunnassa voi olla jaostoja neuvottelukunnassa käsiteltävien asioiden valmistelua varten. Valtiovarainministeriö kutsuu jaostojen jäsenet. Neuvottelukunta voi antaa sille kuuluvan tehtävän jaoston hoidettavaksi.

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2004.

Asetuksen 66 f §:n 2 momenttia sekä, 67, 67 a, 67 b, 68, 68 a, 68 b ja 69 c §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuoden 2004 talousarvioon ja varainhoitovuodelta 2004 tehtävään kirjanpitoon, laskentatoimeen ja tilinpäätösraportointiin. Virastojen ja laitosten on annettava valtiokonttorille varainhoitovuodelta 2004 sen määräämät, valtion talousarvion toteutumalaskelman laatimiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset valtuuksista ja niiden käytöstä.

Asetuksen 1 b, 11, 14, 23, 29, 30 ja 37—39 §:ää, 41 §:n 2 momenttia, 42 a §:n 1 momenttia sekä 54 a, 55, 62—65, 65 a, 65 b, 66 h ja 66 i §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuoden 2005 talousarvioon ja varainhoitovuodelta 2005 tehtävään kirjanpitoon, laskentatoimeen ja tilinpäätösraportointiin.

Asetuksen 8—10 §:ää sovelletaan vuoden 2006 alusta alkavaan toiminta- ja taloussuunnittelun suunnittelukauteen.

Tiliviraston taloussäännöt tulee uudistaa vastaamaan 69 b §:ssä säädettyjä vaatimuksia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2005.

Taloussääntöihin on kuitenkin viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2005 otettava 29, 30 ja 37—39 §:ssä sekä 69 b §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetut määräykset.

Ennen asetuksen voimaantuloa saadaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 2004

Toinen valtiovarainministeri *Ulla-Maj Wideroos*

Neuvotteleva virkamies Tuomas Pöysti

N:o 255

Maa- ja metsätalousministeriön asetus
maa- ja metsätalousministeriön työjärjestyksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä huhtikuuta 2004

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä kesäkuuta 2002 annetun maa- ja metsätalousministeriön työjärjestyksen (544/2002) 23 §:n johdantolause, 33 §, 35 §, 38 §:n 3 momentti ja 39 §:n 2 momentti, sekä

lisätään uusi 36 a § ja 54 §:ään uusi 4 a kohta, seuraavasti:

23 §

Kansliapäällikkö

Kansliapäällikön tehtävänä on sen lisäksi, mitä valtioneuvoston ohjesäännön 45 §:ssä on säädetty, ministerin lähimpänä apuna:

33 §

Virkamiesten ratkaisuvalta

Kansliapäällikkö, osaston päälliköt, apulaisosastopäälliköt, maatalousosaston linjan johtajina toimivat virkamiehet, yksiköiden päälliköt ja muut ministeriön virkamiehet ratkaisevat ministeriössä päätettäviä muita kuin yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittäviä asioita sen mukaan kuin tässä työjärjestyksessä säädetään.

35 §

Yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittävä asia

Ministeri ratkaisee asian, jonka virkamies muutoin saisi ratkaista, jos se on yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittävä taikka jos siitä on hankittava valtioneuvoston raha-asiaINVALIOKUNNAN lausunto.

Jos on epäselvää tai harkinnanvaraista, onko asia katsottava yhteiskunnallisesti tai

taloudellisesti niin merkittäväksi, että se on saatettava ministerin ratkaistavaksi, ministeri päättää, katsooko hän asian sellaiseksi.

Virkamiehen ratkaisuvaltaan kuuluvasta asiasta, joka esitellään ministerille sen johdosta, että se on katsottava yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittäväksi, on esittelijän ennen ministerille esittelyä neuvoteltava oman osaston tai erillisen yksikön päällikön kanssa.

36 a §

Ministeriön esittelijät

Maa- ja metsätalousministeriössä esittelijöinä toimivat valtioneuvoston esittelijöinä toimivien virkamiesten lisäksi tarkastajat ja näitä virka-asemaltaan vastaavat ja ylemmät virkamiehet sekä ne muut virkamiehet, jotka ministeriö määrää esittelijöiksi.

38 §

Osaston päällikön ja erillisen yksikön päällikön ratkaisuvalta

Osaston päällikkö voi ratkaista 1 momentin 4, 6, 7, 11 ja 12 kohdassa tarkoitetut asiat ilman esittelyä.

N:o 255

39 §

Yksikön päällikön ratkaisulta

Kohdassa 2—4 tarkoitettut asiat voidaan ratkaista ilman esittelyä.

54 §

Elintarvike- ja terveysosaston päällikön ratkaisulta

Elintarvike- ja terveysosaston päällikkö

Helsingissä 5 päivänä huhtikuuta 2004

ratkaisee 38 §:ssä säädetyn lisäksi seuraavien säädösten ja säännösten mukaan maa- ja metsätalousministeriölle kuuluvat asiat:

4 a) torjunta-ainelain 7 §:n 3 momentissa (1031/1997) tarkoitettun maksusta vapauttamista tai sen alentamista koskevan asian;

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 2004.

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

Kansliapäällikkö Jarmo Vaittinen